

BÁNYÁSZ

A Magyarországi Bánya- és Kohómunkások Gazdasági Szövetségének Hivatalos Közlönye

Felelős szerkesztő:
CSÓKA VENDEL.
Kiadó: **FAJD PÁL.**
Telefon szám: 46.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Salgótarján, Vasút-utca 4. szám.
Megjelenik minden hó 1. és 15-én.

Előfizetési ár:
1 évre 9.60 P. 1/2 évre 2.40 P.
1/2 " 4.80 " Egyes szám ára 40P.

A nyomor hangja.

Az ország bányatelepein tombol a nyomoruság. Bányászok, asszonyok és gyermekek nyomoruságától hangos a bányavidékeket körülvevő zöldregényes táj, nem tudnak örülni a szép tájéknak, amely körülveszi őket, csak keserűségükben zúgolódnak és jajgatnak, mert nem látnak semmi biztatót, hogy nyomoruságuk belátható időn belül enyhülne. A tavaszi és a nyári hónapok a bányászokra és hozzátartozóikra csak a nyomor fokozódását jelenti, mert a dolgozók kezük tetlenségre vannak kárhoztatva, nem tudják megszerezni a nekik és családjainak szükséges táplálékot, nem tudják erejüket fenntartani és a legnagyobb kétségbeeséssel néznek az elé az idő elé, amikor dolgozók kezük ismét munkához juthat, mert erejük a szükséges táplálék hiánya következtében teljesen legyöngül.

A már évek óta tartó, sőt fokozódó gazdasági válságok, melyek a bányáiparra nehezednek, teljesen felmorzsolják a bányamunkásság erejét. A gazdasági válságok következtében a bányavállalatok nem veszítenek, csupán az üzletinyereségeik kissé bedűlnek a jó szénkonjunktúrához képest, csupán felhalmozott pénzüket kamatozik kevesebbet, de különben a mindennapi kényelmet, szórakozást még ezen kevesebb üzleti nyereség is bőségesen fedezi, sőt még azokat a luxuskiadásokat is, melyeket a bányavállalatok urai megengednek maguknak, nem törődve azzal, hogy mennyi keserves verejték tapad azon pénzhez, mennyi nyomorgó bányásznak kell érte száz halállal szembe szállni s nemcsak erejét, de életét és családjá boldogságát is kockára tenni.

Ezzel szemben a bányász nyomora égbekiáltó s a gazdasági válság következtében a hosszantartó nyomoruság felemésztette minden erejét, tönkretette egészségét, ugyancsak családjá, gyermekei a sok nélkülözések következtében, a szükséges táplálék hiányában elcsenevésznek.

A legnagyobb kétségbeeséssel gondol a bányász arra, hogy idő előtt megvénül, ereje elsatnyul, munkaképtelenné válik és a szociális intézmények hiányossága következtében gyermekeire szorul, akik a kellő táplálék hiányában csenevész, erőtlenségűnek indulnak az életbe és képtelenek önma-

guk fenntartására a szükséges eszközöket megszerezni, még kevésbé tudják koravén, legyöngült szüleik esetleges még hátralévő életük fenntartását biztosítani.

A bányatelepeken a fokozódó nyomoruság következtében az emberek állandóan azzal a kérdéssel foglalkoznak, miként volna lehetséges helyzetüket megjavítani. Ezen gondolatokkal foglalkozva eszükbe jut, hogy milyen sokszor hallottak már hangzatos ígéreteket arra nézve, hogy a munkásság nyomoruságát enyhíteni kell, sőt azt is hallották, hogy az illetékesek fáradoznak a munkásság helyzetének a megjavítása érdekében.

A sok hangzatos kijelentésre a munkásság már több ízben kereste fel az illetékeseket, hogy ígéretüket váltsák be. Erre azonban csak újabb ígéretet kaptak, eredményről azonban beszámolni nem lehet. A bányászok nyomorusága napról-napra fokozódik, az elkeseredés már szinte fojtogatja az embereket és mindebből nincsen kiút, nem látni az enyhülésnek még csak a szikráját sem, csak a folyton fokozódó nyomor borus felhői hajtják a munkásságot a további és fokozottabb elkeseredésbe.

Küldöttséget küldöttség után menesztenek az egyes minisztériumokba, a közigazgatási hatóságokhoz és a bányavállalatok igazgatóságaihoz, de mindhiába, mindenütt csak türelemre intik és kitartásra buzdítják őket, adni azonban semmit sem adnak a nyomor enyhítésére.

A legfőbb ideje, hogy az ország intézői belenyuljanak ebbe a darázsfészekbe és pedig a gyengébb fél támogatására, — vagyis a munkásságot mentse meg nyomorult helyzetéből, mert könnyen végzetessé válhatik az ország bányáiparára, sőt általában a kereskedelmi életre, ugyancsak a nemzetgazdaságra. Vajon nem látják-e azt, hogy az ország különböző részeiről, de különösen a bányavidékekről százával és ezrével kerekednek fel munkabíró, értékes munkások és hagyják el az országot és ilyformán igyekeznek önmagukat és családjukat megmenteni a pusztulástól.

Nem gondolnak arra az ország vezető tényezői, hogy azokra a munkásokra, amelyek kivándorolnak, ennek az országnak is szüksége volna,

mert csak munkabíró emberek vándorolnak ki. A munkában megrokkantak és betegek, vagyis az eltartásra szoruló azonban itt maradnak. Már oly hatalmas mérveket ölt ez a kivándorlás, hogy minden hozzáértő embert kétségbeesít, mert látja, hogy miként pusztul az ország munkaereje, miként válik képtelenné és tehetetlenné az ország ipari és kereskedelmi szempontból ezen munkásoknak az elvesztése következtében. A magyar bányáiparban foglalkoztatott munkásságnak munkát kell adni és munkalehetőséget. Ezen munkáját tisztességesen kell díjazni, hogy képessé váljon családja fenntartására, ugyancsak saját erejének a megtartására.

Ezek a jelenségek megnyilatkoznak az elkeseredés kifakadásában és a munkásságot mindinkább a lehetetlen szélsőségek felé hajtja, mert az elkeseredett ember mindenbe kapaszkodik, amiről azt hiszi, hogy esetleg segítségére lehet. — Ezt azután aprópénzzé váltják fel lelketlen kufárok, akik ahelyett, hogy felvilágosítanák a munkásságot és ahelyett, hogy ők maguk járnának el az illetékes helyeken és igyekeznének a munkásság helyzetén javítani, — a munkásságot ugratják meggondolatlanságokba, ami által a munkásság csak újabb veszteségeket szenved. — Ezt a veszteséget azután a munkásság nem azoknak rója fel, akik ezekbe beugrasztották, hanem áthárítják az ország intézőinek a terhére.

Számtalan esetben megtörtént már, hogy az ilyen meggondolatlanságokba való ugratással, szerencsétlen emberek teljesen ártatlanul, azzal a tudattal, hogy ők önmaguknak s családjainak a boldogulásáért fáradoznak, összeütközésbe kerültek a törvény paragrafusai, amiért azután meg kellett szenvedniük és ami által csak újabb, súlyos terhek zúdultak a munkásság nyakába.

Lelkiismereti kérdés, ugyancsak érzékiség kell ahoz, hogy ezt megértsék és ha azt látjuk, hogy az ugrasztóknak nem okoz lelkiismereti furdalást az, hogy az emberek százai és ezrei újabb veszteségeket szenvednek az ő ugratásaiknak, lelkiismereti kérdést kell csinálni ebből az ország intézőinek és vezetőinek, meg kell akadályozni, hogy ilyen ugratások lehetővé váljanak és

pedig oly formán, hogy igyekeznek a magyar szénnek piacot teremteni, megakadályozzák a külföldi szénnek a tulságos mennyiségű beözönlését, kényszerítik a vállalatokat, hogy a munkásság nehéz és fáradságos munkáját emberségesen díjazzák. Ha ez megtörténik, sokkal nagyobb szolgáltatást tesznek az ország fejlődésének az érdekében, sokkal előbbre viszik az ország naggyá fejlődésének az ügyét, mintha száz és száz nagyhangu nyilatkozatot tesznek, mert a munkásság lelkében magyarságának szeretetét fokozni csak úgy lehet, ha biztosítják neki a tisztességes megélhetést és boldogulást. Szónoklatokkal, ígéretesekkel csak a nyomor hangját élesítik, amely már-már oly hangos, hogy elnyom az országban mindenféle más hangot, amelyre az ország valamenyny munkásának, polgárának egyaránt szüksége van.

Tompítsák a nyomor hangját azzal, hogy zárjanak ki minden idegen államból jövő tüzelőanyagot, csupán csak annyit engedjenek be, amennyit a magyar bányavidékek fokozott munkája által elért termelés megenged.

Tegyenek félre mindenféle mellék-szemponthoz, egyetlen egy fontosság lebegjen ebben a kérdésben szemük előtt és pedig az, hogy a magyar bányapart, kereskedelmet és közgazdaságot csakis munkával ellátott és tisztességes díjazással biztosított munkássággal lehet felvirágoztatni.

Az érdekképviseltek lelkiismeretes ellátása.

Az utóbbi időben felütötte fejét a bányatelepeken az a láz, hogy a munkásságot sztrajkba vigyék. A sztrajkbavitel alkalmával különféle címeket adnak a sztrajkoknak, természetesen az alantas érdekeket elhallgatják, nehogy a munkásság átlásson a szítán és elkeresse azokat, akik ilyen alantas érdekek érvényesüléseért munkástömegeket fosztanak meg keresetüktől és tesznek ki számtalan esetben súlyos következményekkel járó torturáknak.

Hangzatos jelszavakkal mennek a munkásság közé, hogy a munkásságot nyugodt és higgadt elhatározásától eltántorítsák. Az újabb időben azt a hangzatos jelszót vitték a munkásság közé, akik hosszú időn keresztül kiábrándultak a különféle szervezetek tehetetlenségeiből és alkottak maguknak szervezetet, akik a munkásság érdekképviselését ellátják, — hogy ez a szervezet sárga szervezet, a munkásság árulója és a munkásság annak a szervezetnek a révén a pusztulásba jut és a teljes leigázásba. Tehát kiadták a jelszót, hogy „ki a sárga szervezetből”.

Ezen munkájuk közben hivatkoznak a régi munkásmozgalomra, amely munkásmozgalom a munkásság helyzetének a javításán a multban számtalan eredményt ért el. Azt természetesen elhallgatják, hogy ezek a szervezetek, amelyek a multban szép elvekre voltak lefektetve, a kezdő időben gyakorlatilag is bizonyították élethivatásukat és becsülettel látták el a munkásság érdekképviselését. Ez a szervezet, mint pl. a bányamunkásoknál megfigyelhető, nem a munkásság javát szolgálta, hanem a munkásság anyagi leromlására vezetett. A munkásság,

aki hűen kitartott a szervezet mellett kedvező, sőt hatalmi pozíciókba juttatta az egyes vezetőit, azonban a munkásság részére annyit sem tudott elérni, hogy helyzetének megjavítása érdekében gyökeres lépést tudott volna tenni. Kimerítette és teljes anyagi romlásba döntötte a sok meggondolatlan és előrelátott bukott sztrajkokba vitelével.

A sok lezajlott sztrajk közül, amely a multban állandóan, mint a Damokles kardja függött az ország ipara fölött, a legtöbb esetben csak hatalmi kérdésekre zsugorodott össze, azonban semmiféle gazdasági eredményt a munkásság részére hozni nem tudott. Sztrajkba vitték a munkásságot akkor, amikor a vállalatoknak száz és ezer vagon számra feküdt kint a készlete a szabadban, azzal fenyegetve a vállalatot, hogy az a készlet szén ott pusztul el, ha nem tudják eladni. Ilyen esetekben segítségül jöttek a vállalatoknak azok a szervezeti vezetők, akik az úgynevezett „nem sárga” szervezetnek a vezetői voltak és igyekeztek a munkásság között hangulatot kelteni, amivel a munkásságot egy sztrajkba kergették. A munkásság ezt a kezdő időben nem vette észre, mert a sztrajk tartama alatt állandóan a vállalatok lelketlenségét hangoztatták, szívtelenségről beszéltek, arról, hogy a bányavállalatok igazgatóinak nincs szívének, mert ha volna megessze a bányamunkásság nyomorát. Azt azonban elhallgatták, hogy ők ugyanakkor a vállalatok igazgatói előtt kezeiket dörzsölték, mint ha csak azt mondanák: segítettünk a vállalatnak, mert lehetővé tettük, hogy az immár hasznavehetetlen készlet szenet, amelyet a napszinen az idő szeszélye tönkre tett, most felhasználhatta a vállalat és el tudta adni, mert a munkásság sztrajkjá következtében szénhiány állott elő.

A munkásság hosszú időn keresztül látta ezeket a súlyosan bántó és őtet fájdalmasan érintő lelketlenségeket, hátat fordított ezen vezetőknek s megalkotta szervezetét azzal a kifejezett elhatározással, hogy mindenféle politikai tendenciától mentesen, kizárólag gazdasági érdekeit van hivatva védeni. Amikor ezt tette, megindult a szervezés munkálata, de egyben megindult a munkásság helyzetének a megjavítására irányuló munka is. Fel is mutattak eredményeket, amely eredmények elvitathatatlanok, mert számtalan bányatelepnek teremtett a munkásság ezen szervezete piacot, ez által a munkásság nagy tömegeit sikerült számtalanszor megmenteni a teljes munkátlaniságtól és az ezzel járó nagy nyomorúságtól. Százával és ezrével intézte el az egyes bányamunkásoknak, rokkantoknak, nyugdíjasoknak, özvegyeknek és árváknak az egyéni sérelmeit. Ebben a munkában fáradságot nem ismerve csak egy szempontot tartott maga előtt, a szerencsétlen sérelmet szenvedőnek ügyesbajos ügyének az orvoslását.

Vajon nem-e emberbaráti és szociális ténykedést fejtett ki ez a szervezet, amikor ezekben a kérdésekben eljár? És tette ezt annélkül, hogy ennek az érdekében nagyobb tömegeknek a károsodását idézte volna elő okatlan harcba ugratásokkal. Ha ezt a munkát meglehet bélyegezni és ezt a bélyegzőt sárga szervezetnek nevezik, úgy viseljük annak a tudatában, hogy munkástársaink és embertársaink érdekében cselekedtünk és cselekszünk ma is, minden önös érdeknek a háttérbe szorításával.

Ettől a munkától bennünket eltántorítani sem rágalommal, sem fenyegetésekkel nem lehet.

A színházi iroda közleménye.

Az igazgatóság mindent elkövet, hogy a közönség jogos igényeit a legnagyobb mértékben kielégítse, ami a jelek szerint sikerült is. — Hogy a közönség legszélesebb rétegeit beszoktassa a színházba, a zónaelőadások rendszeresítését határozta el. — A hétfői és pénteki olcsó helyáru előadásokon a társulat nem régi darabok, hanem nagysikerű magyar vígjátékjainak előadását rendszeresíti, hogy a nagyobb jegyeladás pótolja a helyárdifferenciát.

A Singer-varrófény — bármely varrógépre utólag felszerelhető — praktikus és kíméli a szemet! Kérje annak gyakorlati bemutatását. — Singer vérrégép fióküzlet Salgótarjánban a kath. templommal szemben.

A bányamunkások elfordulnak a sárga szervezettől.

Unos untalan hangzik a bányatelepeken, ugyisintén a »Népszavá"-ban és a »Bányamunkás"-ban, hogy a bányamunkások elfordulnak az úgynevezett „sárga szervezettől” és visszatérnek az úgynevezett „vörös szervezetbe”.

A munkásság tisztában van a helyzettel, tudja azt, hogy ez nem egyéb hangzatos szólamoknál, ferdítéseknél, amely arra szolgál, hogy a munkásságot eltántorítsa meggyőződésétől. Nem is foglalkoznánk ezzel a kérdéssel, mert hiszen a közmondás azt tartja: „a kutya ugat, a karaván halad”. Azonban a laikusok előtt és hogy a közvélemény előtt is tisztán láthatóvá tegyünk a helyzetet, ezért foglalkozunk ezzel a kérdéssel.

A bányamunkásság, amely otthagya a vörös szervezetet, lelkesedéssel fogott munkájához s ezt a munkát folytatja mindaddig, amíg győzelemre nem segíti. Természetesen ez fájdalmasan érintette a vörös szervezetet és fűhöz-fához kapkodott, hogy valamiképp megakadályozza a munkásság eltántorodását. Először denúciálással fölfelé azzal, hogy a bányamunkásságnak azon szervezete, amely politikamentes célokat tűzött ki, ezzel ellentétben szélsőséges kommunista irányba szervezi a munkásságot, lefelé pedig denúciálta a munkásság előtt ezt a szervezetet azzal, hogy az ébredőkkel, különféle kurzusszervezetekkel tart fen összeköttetést. Mindezen rágalmak visszapattantak, mert beigazolódt, hogy ezen rágalmak csak arra valók, hogy a munkásság lelkesedését lelohassza. A munkásság azonban átlátta a helyzetet és folytatta lankadatlanul munkáját.

Amikor látták, hogy ezzel sem érnek el eredményt, akkor a mindenáron való legázolással fenyegették ezt a szervezetet, ez sem sikerült, mert a legázolóknak (Pejereknek) beletört a bicskájuk. Akkor újabb jelszót kellett kitalálni és minthogy a fentiek művészek a ferdítésben és az agyrémek kitalálásában, akkor kidobták a közvéleménybe, hogy ezt a szervezetet a vállalatok tartják fenn, ellensúlyozásul a vörös szervezetnek. Ez a jelszó is elkopott. Minthogy művészetük dacára sem tudtak újabbat kitalálni, a régi jelszavak pufogatására szerrintük új ágyut állítottak be, aki azután azt találta ki, hogy már nincsenek is ennek az általuk nevezett sárga szervezetnek tagjai, ugyanis a tél folyamán a régi és új ágyu elpuffantotta azt a bombát, hogy a sárga szervezet a márciusi hóval elolvadt. Már most tekintettel arra, hogy júniusban vagyunk, a

márciusi hó régen elolvadt és „ezért” Payer és Esztergályos vezérek állandóan azt kiabálják, hogy a munkásság hátat fordított a politikamentes szervezetnek. Ezzel azonban úgy vannak mint a menekülő struccmadár, aki homokba dugja a fejét, hogy ne láthassák üldözői.

Sippal dobbal hirdetik állandóan a különféle telepeken a gyűléseket, hangos agitációval igyekeznek a munkásokat a gyűlés megjelenésére bírni. Mindezek dacára azonban a valóságban a nagy garral hirdetett gyűlésekre elmegy egy pár kíváncsi ember, akik végighalgtatják az elpufogatott szölamokat. A gyűlés után hazatérve azt modja önmagában, most jutott eszetekbe hozzánk fordulni, már nem kellett és többet rájuk sem néznek. Ezeket a gyűléseket azután kiszinezve hozzák lapjaikban s hangoztatják, hogy a munkásság velük van. Szegény fejük itt az egyszeri kofának a hibájába esnek, aki rákot vitt a piacra és a gyerekek csufolódva szaladtak utána. „Hova viszi azt a malacot?” kérdezték, mire a kofa azt mondotta, hogy nem malac az, hanem rák, de a gyerekek csak tovább futottak utána és kiabálták: „Hova viszi a malacot?” Mire a piacra ért, letette áruját s megkérdezték tőle mit árul, önkéntelenül azt mondotta, hogy malacot árul. Annak a behatása alatt állott a gyerekek csufolódásától, hogy már önmaga is elhitte, hogy malacot árul. Annál bosszúsabb volt, amikor tudatára ébredt, hogy a zsákban rákok vannak.

Ugyanígy vannak ők is, mindenféle hirdetik, hogy a munkásság mellettük van, ezt már szinte beszugerálták önmagukba, de a kiábrándulás annál szomorubb lesz, amikor rá kell jönni, hogy senki sincs a hátuk mögött, csupán csak egy pár hü csahos, akik leselkednek az odavetett hulladék után. Ez a valóság.

Igy néznek ki azok a nagyhangon hirdetett impozáns gyűlések, ahol a valóságban egy pár kíváncsi ember hallgatja végig demagóg szölamait. A munkásság távol tartja magát tőlük és kitart meggyőződése mellett. Éppen elég alkalommal ugrasztották őket már meggondolatlan és előrelátható bukásokba, nem kér belőle, ügyeit elfogja intézni a saját maga alkotta és a sokat csufolt politikamentes szervezet keretén belül, ahol kizárólag a munkásság gazdasági érdekeinek védelmében s nyomorult helyzetének megjavításáért folyik a küzdelem.

A nagycsaládu bányamunkások segítése a salgótarjáni medencében.

Lapunkban állandóan foglalkozunk a bányavidékeken divó nyomorúsággal. Különösen súlyos természetű ez a salgótarjáni medencében, ahol szövetségünk már hónapok óta folytatja eljárását annak az érdekében, hogy a munkásság helyzetét megjavítsa, azonban óriási nehézségek gördültek az elintézésük elé, míg végre hosszas utánjárás után sikerült a Salgótarjáni Köszönbánya Rt. igazgatóságánál némi eredményt elérni szövetségünknek.

A vállalat június és július hónapokra az olyan családoknál, ahol legalább két, vagy ennél több gyermek van, havi 5—5 pengő gyermekenkénti előleget folyósít, amely előleg csak akkor jön levonásba, amikor majd a szénkonjunkturális helyzet következtében a gazdasági élet javulásnak indul.

Ezt sikerült egyelőre hosszas fáradozás után elérni. Ez semmi esetre sem az, amely a munkásság megnyugvását biztosítaná, mindenestre azonban hozzájárul ahhoz, hogy a munkásság különösen a nagyobb családu kategóriáját súlyos és nyomasztó helyzetén

A JELLENKOR LEGJÓBB TÖRTÉNYÉSE

Eternit

CSAK AZ „Eternit” VÉDSZÓVAL JELELT LAP VALÓDI.
TECHNIMEXEN MÁTSCHER, LAJOS, BUDAPEST ANDRÁSSYUTÓ 33. DIÁRNYERŐS ÖRÖMÜ

Elárúsító helyek: Bogenglück Ignác vas-, bőr- és festékárúkereskedése, Salgótarján. — Kun Testvérek épület- és építőanyagok raktára, Kisterenye.

kissé enyhítse. Nem kielégítő eredmény semmiesetre, azonban mégis azzal a tudattal, hogy ezért nem dobtunk oda semmiféle olyan áldozatot, amely a munkásságot gazdasági helyzetében megrendítette volna, ennélfogva mégis eredményként könyvelhetjük el.

Ezen mozgalmunkkal kapcsolatban a munkásság, bár csak egy kis töredékével, azonban annál nagyobb hangulat keltéssel folytattak akciót az úgynevezett régi szervezetnek az emberei is, akik a jelen esetben ez alkalommal a munkásság nem férfitagjaival, ellenben asszonyaival akarták mozgalmukat mélyíteni.

Dacára annak, ezen mozgalmuk folyamán többet elérni ők sem tudtak, hiába gyűjtöttek a munkásság között küldöttségek költségeire, mert csak ugyanarra nézve kaptak ígéretet, amelyeket már szövetségünkkel a vállalat közölt.

Szövetségünk nem nyugodott meg a fenti eredményekkel, tovább vitte a kérdést és közbenjárására az illetékes minisztériumtól ígéretet kapott arra nézve, hogy a legrövidebb időn belül egy bizottság fog kiszállni, amely bizottság a munkásság nyomoráról a helyszínen kíván meggyőződést szerezni. — Egyben meggyőződést kíván szerezni a szövetségünk által előadottakról, a munkásság helyzetviszonyairól.

Egy országgyűlési választás epilógusa.

Az 1926. évi országgyűlési választások alkalmával a pécsi kerületben küzdő pártok közül a polgári egység pártja egy röpiratot adott ki, melynek megjelenése után, mielőtt az kiosztásra került volna, Esztergályos János és Oberhammer Antal képviselők között megállapodás jött létre, hogy nem osztják ki a röpiratot és ennek ellenében a szocialista párt sem bocsájt ki hasonló röpiratot, egyben arra nézve is megállapodtak, hogy a röpirattal kapcsolatban semmiféle peres eljárást nem folytatnak.

Ennek ellenére Esztergályos János, Payer Károly és Kabók Lajos országgyűlési képviselők pert indítottak a röpirat szerzője Bolgár Tivadar ellen. A röpiratnak következő kitételeiért: „A Párisból, Moszkvából és Bécsből irányított budapesti szociáldemokrata párti vezetők eddig is a magyar munkások véres veritékkel megszerzett keresetén élösködtek és a munkás lasszonyától, a munkás gyermekeitől vették el a ruhára és kenyérre valót. Az a pénz nem a pesti és csornai dorbézolásokra, botrány csinálásokra való, a pécsi munkáskéz azt nem a henyélő nem dolgozóknak kereste. A nemzetgyűlésen egyetlen beszédet, indítványt, javaslatot, ötletet, interpellációt nem jegyeztek fel, mely a munkás néptömeg érdekét szolgálta volna. A szociáldemokrata párt vezetői csak nagylábon éltek, hirhadt dorbézolásokat rendeztek a párt kasszába befolyt munkáspénzen.”

A pécsi kir. törvényszék 1927. június 27-én tárgyalta ezt a pert, amely tárgyalás alkalmával a kir. ügyészség nem vállalta a vádat, mire Esztergályos János a főmagánvádlók nevében kijelentette, hogy hajlandó a vádat visszavonni, ha „Bolgár férfias nyilatkozatban kijelenti, hogy a röpiratot a választási harc hevében írta, azzal sérteni nem akart és sajnálkozását fejezi ki”. Bolgár Tivadar kijelentette, hogy bár ő a választási harc hevében írta a röpiratot, ez azonban ő reá befolyással nem volt, amit írt igaz és való, semmit vissza nem von, mert a pártok között erre nézve megegyezés volt, hogy nem folytatnak eljárást és ha ennek ellenére a magánvádlók a pert nem vonják vissza, kéri a törvényszéket, engedje meg neki a bizonyítást. A bíróság elrendelte a valódiság bizonyítást s a tárgyalást elnapolta.

Az újabb tárgyalást f. évi május hó 21-én tartották meg, ahol a tanúk tömegét hallgatták ki és a bíróság egésznapos tárgyalás után este fél 7 órakor hirdette ki az ítéletet, melyben Bolgár Tivadart a vád alól felmenti.

Az ítélet meghozatalánál a bíróság újszólván teljes egészében elfogadta a védelem által a valódiság bizonyítására beterjesztett adatokat. Megállapította, hogy a szociáldemokrata párt már a békében is nemzetközi alapon állt s a háború végén a szociáldemokraták voltak azok, akik az országot a bolsevizmusba belevittek. A szociáldemokraták ma is összeköttetést tartanak fenn a különböző külföldi szervezetekkel és azoktól utasításokat fogadnak el. — Bebizonyítottak vette a bíróság, hogy a szociáldemokrata vezetők dorbézolnak a munkásság pénzén s beigazoltak vették, hogy Esztergályos János Csornán tényleg botrányt okozott.

Kötelezte azonkívül a bíróság a főmagánvádlókat 1200 pengő perköltségnek a megfizetésére.

Az ítéletben Bolgár Tivadar megnyugodott, míg Esztergályos, Payer és Kabók jogi képviselője felebbezett.

A fenti perrel nem foglalkoztunk volna, azonban a bányamunkásságot annyira közelről érinti ezen három képviselőnek a szereplése, hogy kötelességünknek tartottuk a bányamunkássággal megismertetni, hogy tulajdonképpen kik azok, akiket újszólván bálványként hordoznak körül a bányamunkásság között. Megjegyezzük még, hogy ezen tárgyalásról csak nagyon kivonatossan közöljük tudósításunkat, bár az ügynek a lefolyása és az adatok, melyek erre nézve kezeink között vannak oly súlyos természetűek, hogy joggal számíthatnak a fenti nevezett urak a bányamunkásság megvetésére.

Porzsolt Kálmán jubiláris előadása Salgótarjánban.

Érdekes vendége lesz Salgótarjánban június 18-án hétfőn, a városi mozgószínházban. Porzsolt Kálmán, a Pécői-társaság tagja, kiváló író és szellemes előadóművész rendkívüli érdekes előadást fog tartani.

Kíváncsok, hogy a munkásság köréből minél tömegesebben tiszteljük meg látogatásukkal és hallgassák ezen rendkívüli tehetséges művész előadását.

Egy napos sztrájk Baglyasalján és Vasas bányatelepen.

Baglyasalján május 16-án beszüntették a munkát három aknában. A munkabeszüntetést azzal okolták, mert 16-án a felolvasó helyiségben kihirdették, hogy a fizetés a 17-én lévő ünnepre való tekintettel 18-án tartatik meg. Ezen kihirdetésnek a nyomán a munkásság között egypáran kiadták a jelzőt, hogy hagyják abba a munkát és addig nem dolgoznak, amíg nem fizetnek. Küldöttséget menesztettek a vállalat igazgatóságához bejelentve, hogy amennyiben a vállalat nem fizet, úgy ők nem folytatják a munkát.

A vállalat igazgatósága részéről azt a választ kapták, hogy technikai okokból sem tudnak aznap fizetni, csakis 18-án, még akkor sem, ha nem veszik fel a munkát. Amikor a küldöttség beszámolt küldetéséről, a munkásság elhatározta, hogy 18-án reggel felveszi a munkát. Ez meg is történt. 18-án rendes időben felvették a munkát.

Vasas bányatelepen 5-én délután a munkásság egyrésze beszüntette a munkát. A munkabeszüntetésre az adott okot, hogy az üzemvezető egy munkást elbocsátott, mert állítólag nem tűrte halgatással az üzemvezető gorombáskodását. Egy napi sztrájk után az elbocsátott munkást visszafogadták és a munkásság felvette a munkát.

A két lezajlott sztrájk, amely a Népszava által dicsőően és tüntetően lett kiemelve, hogy foglalkoztassa a munkásságot, hogy levonhassa a szükséges következtetéseket. A baglyasaljai sztrájkot azzal fűszerezik, hogy azért nyilatkozott meg a munkásság, mert szomorú gazdasági helyzetét kívánja megjavítani. Nézzük most már mi is az az eredmény, amelyet elértek ezen sztrájk által. A salgótarjáni medencében minden hónap 17-én és 1-én vannak a fizetések, régi gyakorlat, hogy amennyiben 1-e vagy 17-e ünnepnapra esik, úgy az előtte való munkanapon történik a fizetés. Ezt nem tartották be, tehát ennek a megváltoztatása érdekében léptek sztrájkba. Tényleg a legnagyobb lelketlenség, hogy a munkásságot elűtik a már megdolgozott és megkeresett pénztől. Leletlenség azért is, mert a munkásnak nincs kitartása, hogy ő hosszabb ideig tudjon várni a fizetésére. De lelketlenség azért is, mert semmi jogcím a vállalatnak nincs arra, hogy a megkeresett és megdolgozott munkáért járó bért, még a rendes fizetési napon túl, napokon visszatartsa. Lehetetlen azért, mert pl. a vidéki munkásság, aki csak ünnepén és vasárnap megy haza családjához, az ilyen fizetési kitolásokkal több nappal marad el, nem adhatja át családjának az üzemtől való távollakás következtében.

Ez mind igaz, azonban vajon megérte-e azt a veszteséget, amit a munkás egy napi bérének az elvesztése okozott és a végeredményben mégis csak akkor lett a fizetés megtartva, amikor a vállalat azt kihirdette. Azoknak, akik a munkásságot ebbe a harcba belevitték, tudni kellett és tudták is már napokkal előzőleg, hogy a fizetés csak 18-án lesz megtartva, miért csak az utolsó nap léptek fel annak a megváltoztatása érdekében, mikor már ez technikaiilag lehetetlen volt. Napokkal előbb esetleg ellehetett volna intézni, hogy a fizetések 16-án tartassanak, minden sztrájk nélkül és nem okoztak volna kárt a munkások számára.

A vasasi sztrájknak szimpátia címet adtak, mert a munkásság egy része szolidaritást vállalt az elbocsátással. Itt ugyancsak felvetődik az a kérdés, vajon nem lehetett volna-e ezt is sztrájk nélkül, hogy a munkásságnak ne kellett volna egy napi keresetétől elesnie? A példák számai állanak rendelkezésünkre, amikor hasonló kérdésekben tömegével jártunk el és intéztük el a munkásság megaláztatására.

Azonban a címek csak cégérül lettek kitéve, a valóságban, mint minden alkalommal, amikor a munkásságot oktalan sztrájkokba vitték, annak a fitoktatása volt, hogy megmutassák, hogy igenis ők szervezett munkások és nem az úgynevezett »sárga szervezethez» tartoznak, hanem a szociáldemokrata szervezethez. Tehát csak azért, hogy a munkásságnak egy-egy kisebb hányada fittoktassa az ő szociáldemokrata voltát és hogy a szociáldemokrata szervezetek vezetői bizonyos hengeccsel mutathassanak rá, hogy a munkásság mellettük kitart, dacára annak, hogy csak egy kis töredék, ezt azonban mégis a munkásság százainak kellett megfizetni egy napi munkabérének az elvesztésével.

Igy néznek ki azok a lelkes szervezeti vezetők, akik fennen hangoztatják az ő vezetői pozíciójukat, a bányamunkásság viszont keserűséggel gondol arra, hogy egy napi keresetét, vagyis kenyerét dobta oda áldozatul ezen hengeccsnek és ugyanakkor családjától s ártatlan gyermekei szájától vonta el a kenyeret.

Helyicsoportok hírei.

Pécskerületi szaktársak figyelmébe. Közljük, hogy kerületi ügyvédünk dr. Ligeti Kabos, Pécs, Mindszent-u. 24.

Oly ügyekben, melyekben a szaktársaknak ingyenes jogvédelem jár, a kerületi titkárság útján, egyéb ügyekben pedig közvetlenül fordulhatnak fenti ügyvédhez.

Mecsekszabolcs. Beiratások és befizetések az otthonban bármikor eszközölhetők. Az otthon naponta d. e. 8—12-ig és délután 2—10 óráig van nyitva. Könyvtárak: csütörtökön délelőtt 10—11-ig, d. u. 5—6-ig és vasárnaponként délelőtt 10—11-ig.

Ugyancsak e helyütt ajánljuk szaktársaink figyelmébe Mácsai István tagunkat, ki egy nagy cég megbízásából elfogad rendeléseket kedvező részletfizetési feltételek mellett a következő cikkek: Kaiser varrógépek, Waffenrad kerékpárok, Harley-Davidson motorkerékpárok, gramfonok, lámpacsillárok és az összes villanybeszerelési cikkek. Lakcime: Szabolcsbányatelep 69. szám.

Pécsbányatelep. Beiratások és befizetések Linc János pénztáros szaktársnál eszközölhetők.

Minden hó első előlegfizetést követő vasárnap d. u. 3 órakor a Troll-féle vendéglőben, minden hó második előlegfizetést követő vasárnap d. u. 3 órakor pedig Kassiban özv. Régerne vendéglőjében a csoport tagösszejevetelt tart.

Tatabánya-Felsőgallai titkárság. Hivatalos helyisége Felsőgallán Schalkhamer-féle vendéglőben van. Hivatalos órák hetenként hétfőn, szerdán és pénteken d. e. 9—12-ig és délután 2—7 óráig. Minden panasszal és felvilágosításért ide forduljanak a szaktársak.

Nagymányok. A tolnai kerületi titkári iroda Nagymányokon, a Finta-féle házban van. Minden panasszal, felvilágosításért a szaktársak forduljanak Bernhardt Henrik kerületi titkárhoz.

A pénztár kezelésével, tagjárulékok beszedésével és tagok felvételével id. Heim Ferenc van megbízva.

Ajka. Szövetségünk ajkai tagjai részére a beiratkozások és tagjárulékok befizetésének kezelésével a vezetőség végleges megválasztásáig Ifj. Papp Imre szaktársat bízunk meg.

Felhívjuk ajkai tagjainkat, ugyancsak az ajkai munkásságot, hogy jelentkezzenek Papp szaktársnál beiratkozás, illetve a tagjárulék pontos befizetése céljából. Ugyancsak az esetleges panaszokkal is oda forduljanak.

Fel a munkára, tömörüljünk győzelmünk biztos tudatában!

Egy évtizedek óta jól bevezetett, nélkülözhetetlen háztartási cikk

elárusítására,

mely cikk **kedvező részletfizetési feltételek** ellenében kerül forgalomba, jelentékeny részv.-társaság állandó alkalmazására

jó beszélőképeségű urat

keres magánvevők látogatására. Csak olyan urak jelentkezzenek, akik **legjobb referenciák felett rendelkeznek, jó beszélőképeséggel bírnak és ügyes elárusítók.**

Részletes írásbeli ajánlatok az eddigi tevékenység megjelölésével „**Jó Jövedelem**” jelűre e lap kiadóhivatalába kértnek. —

Az anyagi gondok nehéz napjaiban,

amikor úgy szólnán senkinek a keresete nem fűdi a kiadásokat

szép pénzt kereshet

mint fő- vagy mellék- foglalkozással, ha értékes, érdekes könyveink részletfizetési terjesztésére vállalkozik. Mi ugyanis megtanítjuk hogyan kell eladni könyveket részletfizetésre. A mi kiadványaink mind márkás, irodalmi művek, amelyeknek terjesztésével tehát tisztességes megélhetést vagy minden esetre szép mellékjövedelmet biztosíthat magának. Még ma irjon díjtalan ismertető nyomtatványokért, amelyeket szívesen megküld a

„**PALLADIS**” könyvosztálya
Budapest, V., Alkotmány-utca 4.

SINGER

varrógép

RÉG BEVÁLT JÓ MINŐSÉGBEN

Kedvező fizetési feltételek

SINGER VARRÓGÉP
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Salgótarjánban,
Fő-utca 75. szám. alatt
a róm. kath. templommal szemben.

